

עפ"ת 6701/01/17 - יוסופוב עדי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עפ"ת 6701-01-17 יוסופוב עדי נ' מדינת ישראל
לפני כבוד השופטת נאוה בכור
המערכת יוסופוב עדי
נגד
המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

המערכת וב"כ עו"ד קישאווי

ב"כ המשיבה - עו"ד גבי פאר

פסק דין

1. בפניי ערעור על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה מיום **22.12.16** (כב' הש' פרי) להורות על דחיית בקשתה של המערכת לבטל שני פסקי דין שניתנו כנגדה בהעדרה

בתת"ע 5150-08-16 ובתת"ע 5116-08-16, ולפיהן הורשעה ביום **19.9.16** (כב' הש' שלזינגר - שמאי) בשתי עבירות של נהיגה במהירות מופרזת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה.

2. בתיק 5105-08-16 הורשעה המערכת בנהיגה במהירות של 114 קמ"ש בדרך עירונית, העולה על מהירות של 60 קמ"ש המותרת במקום.

בתיק 5116-08-16 הורשעה המערכת בנהיגה במהירות של 122 קמ"ש בדרך עירונית, בה מותרת מהירות של 60 קמ"ש.

בשני התיקים הנ"ל, נדונה המערכת בהעדרה, לאחר שהזמנות לדיון שנשלחו לכתובתה הרשומה, חזרו בציון "לא נדרש".

3. במעמד הדיון מיום 15.3.17 העיד בן זוגה של המערכת, **מר חיים ניסימנוב**.

מעדותו עולה כי עובד במסעדה מהבוקר עד הלילה מחודש מרץ 2016, היה לו רכב מושכר למשך חודש ימים

עמוד 1

כשהחל לעבוד שם, וכיום יש לו רכב ממקום העבודה.

הרכב הושכר על ידי המערערת כי לא יוכל היה להוציא כרטיס אשראי כיוון שמצוי בהליכי פש"ר בבימ"ש בת"א. אין לו מסמכים לתמוך את טענותיו.

מדובר בעבירות מהירות בשעה שהיה בדרכו הביתה. מצהיר כי הוא שביצע את העבירות נשוא הדו"חות בתיק.

4. מטיעוני המערערת עולה כי מספר ימים לפני בקשתה לבטל פסקי דין שניתנו בהעדרה, קיבלה מכתב בדואר מהמרכז לגביית קנסות לפיו עליה לשלם קנסות בגין דו"חות תעבורה, וכי קיימת תוספת פיגורים בגין דו"חות אלה בשל אי תשלום הקנס במועד שקבע בימ"ש.

משלא ידעה המערערת במה מדובר - פנתה לעו"ד על מנת לברר את העניין, והתברר כי היא נשפטה ביום **19.9.16** בהעדרה בשני תיקי תעבורה בגין דו"חות מהירות ממצלמה, ובמסגרתם הוטלו עליה בין היתר עונשי פסילת רישיון נהיגה וקנס כספי.

היות והרכב לא בבעלות המערערת, אלא שכרה רכב מחברת ההשכרה לטובת עסקיו של בן זוגה, ובשים לב לכך כי כלל לא ביצעה את העבירות המיוחסות לה בכתב האישום ואין לה כל נגיעה לעבירות אלה זולת היותה המחזיקה של הרכב מכוח חזקת הבעלות - פנתה לבטל את פסקי הדין בעניינה, ולהסב את הדו"חות על שם בן זוגה שמחזיק ברכב דרך קבע.

לכך צרפה תצהיר ותצהיר של בן זוגה לחיים שהצהיר כי המערערת כלל לא נהגה ברכב אלא הוא הנהג.

טעה בימ"ש קמא בכך שהחליט לדחות את בקשתה לביטול וכלל לא התייחס לטענתה לפיה כלל לא נהגה ברכב בעת ביצוע העבירות, וכי העבירות יוחסו לה רק בשל היותה זו שחתמה על טופס שכירת הרכב בחברת ההשכרה, זאת בשל העובדה כי בן זוגה היה בהליך פשיטת רגל ולא ניתן היה לשכור רכב ללא מתן כרטיס אשראי.

טעה בימ"ש קמא בקובעו כי בעבירות של הזמנה לדין חלה חזקת המסירה הקבועה בסעיף 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974.

המחוקק קבע בעבירות מסוג "הזמנה לדין" כי יש צורך בהמצאה של מסמכים בהתאם סעיף 237 לחסד"פ בשונה מעבירות "ברירת משפט" בהן ניתן לשפוט בהעדר נאשמים רק בהסתמך על חזקת המסירה.

העבירות שיוחסו לה שני התיקים הינם מסוג "הזמנה לדין" - הווה אומר עבירות מהירות חמורות המצויות בתוספת השנייה של פקודת התעבורה.

בעבירות מסוג זה, בשונה מעבירות מסוג "ברירת משפט" בהן אזרח מבקש להישפט בגין הדו"ח, אין ההליך המשפטי נפתח בשל בקשתו של האזרח למצות יומו בבימ"ש אלא כנגד נאשם שמוגש נגדו כתב אישום לבימ"ש בשל חומרת העבירה.

כך, חדשות לבקרים נרשמים דו"חות כנגד נהגים שביצעו עבירות תנועה חמורות מסוג הזמנה לדין, ובשונה מהמערערת- זוכים לכאורה ליחס "מועדף" שכן הדו"ח נמסר להם ביד מיד וניתן להם תאריך משפט בהתאם לסעיף 237 לחסד"פ ואילו למערערת מספיק להודיע על מועד הדיון בהתאם לחזקת המסירה, כשהעבירה הינה אותה עבירה.

טעה בימ"ש קמא עת הסתמך בהחלטתו לדחות הבקשות על יסוד אישורי המסירה- מהם עולה כי משום מה נמחקה כתובתה של המערערת ע"י שני פסים.

כמו כן שמה של הדוורית שהניחה הדואר בכתובתה של המערערת לא כלל את שם משפחתה.

בנסיבות אלה, ניתן לומר כי אם היה צורך רק בחזקת המסירה -הרי שזו נסתרה בשל הכשלים שנפלו באופן מסירת דבר הדואר.

מסעיף 130(ח) לחסד"פ עולה כי על מנת לבטל פסקי דין יש להוכיח כי אחת משתי חלופות מתקיימת- אי התייצבות מסיבה מוצדקת לדין או לחלופין חשש לעיוות דין.

המערערת לא התייצבה לשני הדיונים הנ"ל לא בשל זלזול בבימ"ש או בשל התרשלותה באי הוצאת הדואר מהתיבה השכונתית, אלא בשל העובדה כי כלל לא קיבלה את הזימון למשפטה.

לחילופין- קיים בעניינה החשש מעיוות דין מקום בו תורשע בגין ביצוע עבירה שלא ביצעה וכשכלל לא נהגה ברכב, בהתאם לאמור בתצהירים שהוגשו.

במעמד הדיון נטען כי ברע"פ 2332/11 נופר קורן נקבעה עבירת מהירות שאינה מנויה בצו התעבורה כעבירת קנס, המערערת שם נשפטה בהעדר, הגישה בקשה לביטול פס"ד וביהמ"ש לתעבורה דחה הבקשה.

בערעור - דחה המחוזי את ההחלטה, והמערערת הגישה בר"ע לבימ"ש העליון, שנתן החלטה בשלושה שופטים כי חזקת המסירה לפי תקנה 44א לא חלה.

למערערת יש 6 עבירות תעבורה קודמות. בתקופה בה העבירה בוצעה, המערערת הייתה בחודש מתקדם להריגה, ומדובר בשעה מאוחרת, ומי שנהג דרך קבע זה בן זוגה.

למערערת רכב משלה, הואיל ובן הזוג נמצא בצו כינוס - אין לו אפשרות להשתמש בכרטיס חיוב, וחב' השכרה לא מאפשרת לקחת הרכב ללא כרטיס חיוב.

אין טענת התיישנות ולא היה שיהוי. השפיטה בהעדר הייתה בסוף ספטמבר כאשר הבקשה לביטול הייתה כחודשיים אחרי שניתנה החלטה.

היא לא ידעה על מועד הדיון באמת ובתמים ולכן לא התייצבה, שכן לא הייתה סופגת ענישה של פסילה של 5 חודשים בשני התיקים, שעה שלא נהגה.

ביהמ"ש קמא לא התייחס כלל ועיקר לטענת עיוות הדין בבקשה לביטול פסק דין.

מטרתו של ההליך המשפטי הוא חקר האמת ואפשר לסתור את חזקת הבעלות דין.

לאור כל האמור, יש לקבל את הערעור, לבטל את פס"ד בעניינה ולהסב את הדו"חות על שם בן זוגה.

5. מטיעוני המשיבה עולה כי לדחות את הערעור.

המערערת זומנה כדין, ושתי ההזמנות הגיעו לביתה חזרו כ"לא נדרש".

כב' הש' שהם ברע"פ 3202-16, קבע בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי חזקת המסירה אכן חלה על התקנה הרלבנטית למערערת.

הפסיקה אליה הפנה ב"כ המערערת - מוקדמת לפסיקת בימ"ש עליון בעניין זה, מה גם שלא ניתן לראות בה הלכה מחייבת לאור הסכמת המדינה בצורה נקודתית לאותו המקרה.

ברע"פ 7709/13 - מתייחס בית המשפט העליון לטענה שאדם אחר נהג ברכב, וקבע מפורשות שאינה מבססת חשש לעיוות דין.

הטענה שהערכאה דלמטה לא התייחסה לטענת עיוות דין - אינה נכונה, הואיל ובעמ' האחרון להחלטה המנומקת שניתנה מציין בימ"ש קמא מדוע לא נגרם עיוות דין למערערת.

לאור כל האמור, יש לדחות את הערעור ולהותיר את פסק דין של בימ"ש קמא על כנו.

6. דיון ומסקנות

בנסיבות אלה, דין הערעור להידחות.

ייאמר מיד כי חדשות לבקרים מגיעים לפתחו של בימ"ש זה מקרים מסוג זה, בהם חרף קיומו של אישור מסירה כנדרש - עולה טענה בדבר אי החלטה של חזקת המסירה בגין העבירות נשוא תיק זה, ולא אחת- טענה לעיוות דין בשל נהיגת הרכב בידי אחר.

יש לומר באופן ברור- הלכה פסוקה היא מבימ"ש העליון רע"פ 3202/16 אבי בן נחום נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 18.5.16), שניתנה ע"י כב' הש' א' שהם, וזו לשונה-

"...עם זאת, החלטתי לדון בקצרה בטענות המשפטית של המבקש, על מנת להעמיד הלכה על מכונה.

תקנה 44א לתקסד"פ קובעת "חזקת מסירה", בזו הלשון: "בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק [חסד"פ - א.ש.] ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן" ...
סעיף 239א לחסד"פ קובע, תחת הכותרת "מסירת הודעה בעבירות תעבורה", כדלקמן: "(א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27 לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(ב) הייתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225א(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2)"
....עניינו הרואות, כי חזקת המסירה, הקבועה בסעיף 44א לתקסד"פ, חלה הן על עבירות קנס, והן על "עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש". בהתאם לכך, חלה חזקת המסירה גם על העבירה שיוחסה למבקש, קרי, עבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת, בניגוד לתקנה 54א (א) לתקנות התעבורה..."

יתרה מכך, עיון בהחלטתו של בימ"ש קמא מעלה כי התייחס באריכות לתנאי הבקשה לביטול פסק דין בהתאם לחוק, ובכלל זה- קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערערת לדיונים נשוא התיק, או קיומו של עיוות דין מקום בו לא יבוטלו פסקי הדין בעניינה.

עיון בהחלטתו זו מעלה כי לא נפל בה כל פגם, לא כל שכן- המצדיק התערבותה של ערכאת הערעור.

כבר נקבע בפסיקתו של בימ"ש העליון כי טענת נהיגה בידי אחר בנסיבות אלה, אינה מבססת חשש לעיוות דין.

אף לעניין זה קבע כב' הש' שהם ברע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 28.11.13) כדלקמן-

"כך גם, אין בידי לקבל את טענת המבקש, כי דחיית בקשתו תגרום לו עיוות דין, שכן לא הוצג כל טעם ממשי המצביע על חשש כלשהו לעיוות דין שנגרם לו. ועוד אוסיף, כי טענתו לפיה הוא עצמו לא נהג ברכב, אינה מבססת חשש לעיוות דין כלפיו."

יתרה מכך, כפי שאף קבע בימ"ש קמא- עיון בהמצאות נוספות שבוצעו למערערת מעלה כי אף לא דרשה דואר רשום בדבר הודעה על פסילת רישיון הנהיגה שנשלח אליה בשני התיקים בהם הורשעה, אשר נמסרו במענה ביום 16.10.16, ועל כן בדין קבע בימ"ש קמא כי **"רוצה לומר, המבקשת עושה מנהג לעצמה שלא לקבל דואר רשום אשר נשלח למענה כדין. המבקשת עשתה דין לעצמה, בחרה שלא לקבל את דבר הדואר הרשום, ולפיכך אין לה להלין אלא על עצמה."** (החלטה עמ' 5 ש' 30-34).

7. לאור כל האמור, דין הערעור להידחות.

ניתנה והודעה היום י' ניסן תשע"ז, 06/04/2017 במעמד הנוכחים.

נאוה בכור , שופטת